

JIHOVÝCHODNÍ ASIE

Základní znaky oblasti

- 1) výrazná horizontální členitost → oblast ostrovů a poloostrovů monzunové Asie → pevninská a ostrovní část
- 2) nárazníková zóna mezi politickými mocnostmi (Čína, Indie) → potenciální migrace je limitována přírodními podmínkami (nejvhodnější na východě → vyšší procento Číňanů) → imigrace po moři

osídlování a migrace → intenzivní kulturní fragmentace → národnostní, jazyková a náboženská (hinduismus, budhismus, islám, křesťanství) diverzita
- 3) FGS regiony: Indočína, Malajsko – filipínské souostroví → výskyt přírodních rizik → environmentální uprchlíci
- 4) vyšší přírůstek obyvatelstva i rovnoměrnější rozmístění obyvatel je typičtější pro ostrovní oblast (dobře zavlažované sopečné půdy → zemědělství), pevninská část → slukovité soustředění okolí delt či pánví
- 5) oblast států (Myanmar, Thajsko, Laos, Vietnam, Kambodža, Malajsie, Singapur, Brunei, Indonésie, Filipíny, Východní Timor - 2002) bez dominantního postavení některého z nich
- 6) významné evropské koloniální území – viz mapa – (Francie, Velké Británie, Španělsko, Nizozemí) → pozitivum konsolidace národností, pouze Thajsko nebylo kolonizováno
- 7) ASEAN – hospodářské společenství států jihovýchodní Asie (1967); APEC – Asijsko-pacifická ekonomická zóna (1989) x největší HDP Singapur, Brunej, Malajsie
- 8) zelená revoluce (Filipíny – rýže), mechanizace, plantážní zemědělství
- 9) distribuce heroinu → ZLATÝ TROJÚHELNÍK → Myanmar, Thajsko, Laos, Vietnam
- 10) Sundský šelf → zásoby ropy (dochází) → Indonésie člen OPECu, cínový pás (Malajsie – Indonésie); největší světová produkční oblast tropického dřeva (Indonésie, Malajsie)

Dílčí regiony

1. pevninský region
 - Vietnam, Kambodža, Laos, Thajsko, Myanmar
2. ostrovní region
 - Malajsie, Singapur, Indonésie, Brunej, Filipíny, Východní Timor

1. pevninský region

I. Vietnam

- a) historické milníky
 - Francouzská Indočína
 - invaze Japonska 1940
 - porážka Francouzů 1954
 - 60. – 70. léta snaha USA potlačit komunistický režim → válka
 - vliv Sovětského svazu → migrace čínské menšiny (USA) → embargo USA na Vietnam
 - 1991 → pád Sovětského svazu → modernizace
- b) centra
 - delty: Mekong + Ho Či Minovo město, Rudá řeka + Hanoi
 - soběstačnost a export rýže
 - přírodní negativa rozvoje: protáhlý tvar, Annamské pohoří

II. Kambodža

- a) historické milníky
 - entita Francouzské Indočíny
 - Khmérové
 - 1970 invaze Vietnamců → vyhnání Khmérů → represe → migrace
- b) region
 - výhody: kompaktní tvar, silná etnická a kulturní homogenita (90 % Khmérové, 10 % Vietnamci a Číňané)
 - nevýhody: Khmérové

III. Laos

znaky

- entita Francouzské Indočiny
- bez železničních tratí
- 20 % urbanizace
- nejchudší stát v oblasti, převládá zemědělství, těžba dřeva a cínové rudy
- odsun obyvatel na vesnice, vyhnání nemocných do ulic, postavení náboženství mimo zákon → 2 miliony mrtvých
- centrum: Phnom Penh
- zemědělský stát závislý na importu

III. Laos

znaky

- entita Francouzské Indočiny
- bez železničních tratí
- 20 % urbanizace
- nejchudší stát v oblasti, převládá zemědělství, těžba dřeva a cínové rudy

IV. Thajsko

znaky

- vůdčí ekonomické postavení → součást Pacifického pobřeží
- politická nestabilita a převraty → inhibice ekonomiky
- levná pracovní síla → přisun investorů, dnes zlepšení
- Bangkok → asijské Benátky
- bez výrazných delt, obyvatelstvo soustředěno podél řeky Menam
- Thajský záliv → rybnářství, těžba ropy → rafinerie
- cestovní ruch → siamské království, Phuket, sexuální turistika

V. Myanmar

znaky

- jeden z nejchudších států světa → slabá infrastruktura
- koncentrace obyvatelstva v povodí Irawadi
- 135 etnik
- vojenská junta → boj s Kareny (možná etnická čistka)
- zásoby ropy

2. ostrovní region

I. Malajsie

znaky

- federativní konstituční monarchie → Malajský poloostrov + sever Bornea (postupný územní zisk)
- do roku 1965 i Singapur
- heterogenní obyvatelstvo 50 % Malajci, 30 % Číňané (ovlivňují hospodářství)
- hospodářství: vývoz kaučuku a cínu → transformace na převážně průmyslovou zemi → ekonomický růst
- Malacký průliv → strategická dopravní cesta
- centrum: Kuala Lumpur

II. Singapur

znaky

- městský stát na 1 + 54 ostrovech
- Singapur založil v roce 1819 Sir Thomas Stamford Raffles z Britské východoindické společnosti → 1867 britská korunní kolonie; 2. sv. válka → Japonci → pak Britové
- 78 % Číňané, 14 % Malajci a 7 % Indové

- je světovým finančním, obchodním a dopravním centrem, převládá farmacie, lékařství petrochemie

III. Indonésie

znaky

- ostrovní stát (Sumatra, Jáva, Borneo, Nová Guinea – Západní Irian, Celebes +...)
- kolonizována Nizozemci → Holandská východoindická společnost
- Austronésané (indonéština), převažuje islám
- centra posledních nepokojů Aceh (2005), Bali (2002), Timor (2002)
- centra osídlení: Jáva
- bohaté naleziště ropy, cínu, rud barevných kovů
- 60. léta → politická nestabilita → nové ekonomické reformy (levná pracovní síla, otevřenost investorům) → prosperita x 1997-8 asijská ekonomická krize

IV. Filipíny

znaky

- Filipíny → válka USA a Španělsko 1898 → kolonizace USA → 1941 invaze Japonska, 1945 Japonsko poraženo USA
- 84 % křesťanů (katolíci)
- příhodné podmínky pro zemědělství (sopečné a aluviální půdy, dostatek srážek) → 40 % obyvatel (kokosové ořechy – kopra, tropické plodiny, rýže)
- tradiční průmysl → elektronika a elektrotechnika → koncentrace do Manily